

10 Podolska O.V. Kliuchovi poniattia protsesu orhanizatsiinykh zmin / O.V. Podolska, K.S. Bohomolova, V.H. Kralia // Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu silskoho hospodarstva imeni Petra Vasylenka: Ekonomichni nauky. Vypusk 193 – Kharkiv: KhNTUSH. – 2018. – S. 132–139.

11 O.V. Podolska Pricing in the system of agricultural enterprise economic development mechanism / O.V. Podolska, O.V. Dudnyk, O.V. Smihunova // Actual problems of innovative economy. – 2018. – № 3. – С. 43-47.

**Вдовічен А. А., д.е.н., доцент,
Вдовічена О. Г., к.е.н., доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету
м. Чернівці, Україна**

УПРАВЛІННЯ БАЗОВИМИ БІОЕКОНОМІЧНИМИ ПРИНЦИПАМИ В УМОВАХ ЦИРКУЛЯРНО ОРІЄНТОВАНОЇ ЕКОНОМІКИ ГОСПОДАРЮЮЧИХ ПІДПРИЄМСТВ

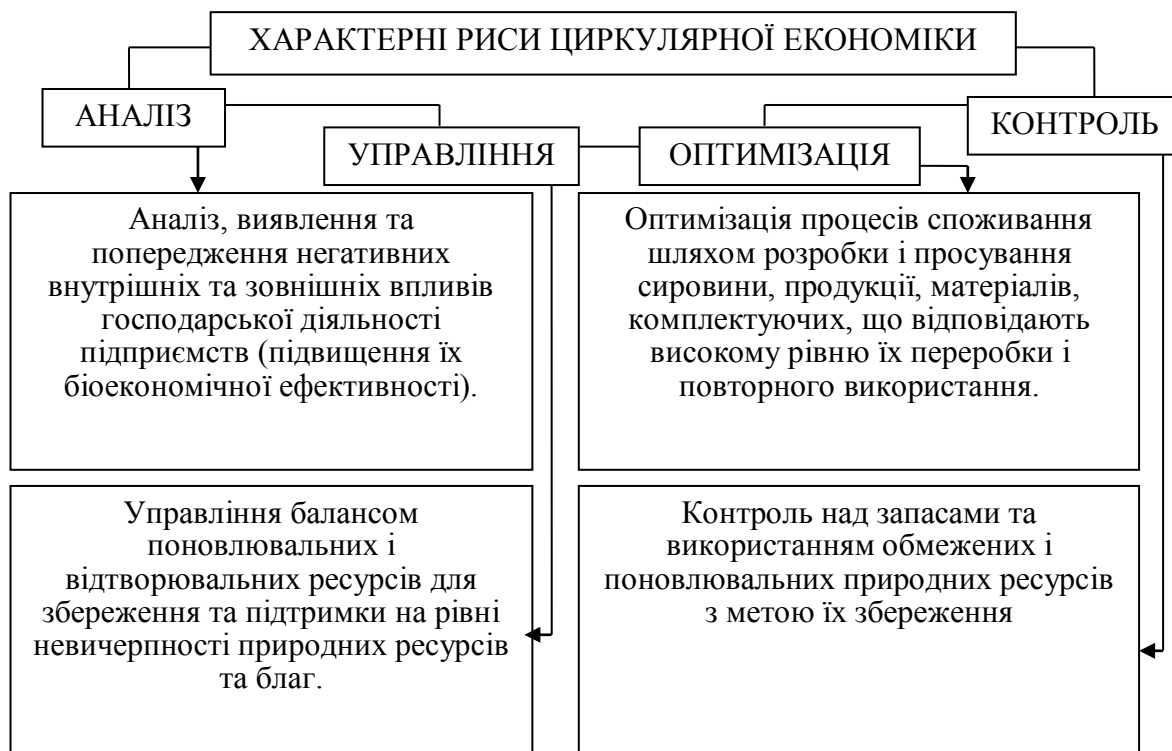
Сучасний ринок характеризується загальними трансформаціями які визначають параметри глобального соціально-економічного світового порядку і обумовлені значними технологічними досягненнями людства. Ключова роль технологічного фактора в процесі швидкого економічного зростання реалізується через систему відповідних світових технологічних пріоритетів які сприяють структурним змінам економіки. В таких умовах першочерговим і актуальним залишається питання не тільки подальшого динамічного технологічного ринкового розвитку та інтеграції всіх економічних систем у світове господарство, а також підвищення його продуктивності, але й забезпечення світовою спільнотою умов для мінімізації економічних, технологічних, соціальних, політичних, екологічних та інших видів ризиків. Тобто, в даному контексті мова йде про безпеку (у всіх її формах) світової господарської системи, в основі якої лежать принципи біоекономіки.

На основі аналізу трактувань провідних вчених та практиків з питань біоекономічного розвитку, сформулюємо власне бачення, щодо визначення сутності категорії, відтак: Біоекономіка – це економіка в основі якої лежить системне використання біотехнологій в процесі виробництва, розподілу, обміну і споживання біологічних ресурсів, з орієнтацією на збереження принципів відновлюваності та безпечності (економічної, енергетичної, екологічної, продуктової), спрямованого на задоволення суспільних, виробничих та господарських потреб [1].

Важливо також відмітити, що провідні експерти даного напрямку у своїх дослідженнях активно використовують також термін «циркулярна економіка», яка окрім обмеженого та ефективного використання природних ресурсів, направлена на мінімізацію відходів від промислової та інших видів діяльності. Тобто, циркулярна економіка – це економіка для якої характерні повне або часткове відновлення та замкнутий характер. Переважно, фахівці виділяють класичні чотири складові, що характерні саме для циркулярної економіки які відображені на рис. 1.

Іншими словами, в її основі лежить принцип мінімізації споживання первинної і вторинної сировини та скорочення об'ємів використання ресурсного забезпечення, що призводить до зменшення обсягів утворення відходів (в тому числі відходів від

виробництв), а також їх безпечної утилізації, знешкодження або розміщення при одночасному скороченню площ відведених для звалищ [2].

Рис. 1. Класичні складові, що характерні для циркулярної економіки

Джерело: розроблено автором на основі джерела [2]

Відповідно, пріоритетом циркулярно орієнтованої економіки можна визначити високі вимоги екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів при здійсненні господарської, управлінської та іншої діяльності, а також максимальна екологізація матеріального виробництва на основі активного відтворення відновлюваних природних ресурсів, широкого впровадження новітніх технологій [3].

Дотримання базових принципів біоекономіки для забезпечення стабільного та динамічного розвитку світового господарства, орієнтованого не тільки на вимоги сучасного суспільства, але й майбутніх поколінь, лежить в основі ефективного функціонування глобальної господарської системи, важливим є детальне дослідження визначених принципів у синергетичній взаємодії, яка дозволить в повній мірі виявити їх суспільно-економічний корисний ефект. Цінність такого підходу відображається у врахування триєдиного поєднання принципів збалансованого розвитку [4]:

- економічного – передбачає оптимальне використання обмежених ресурсів і використання екологічних природо-, енерго- і матеріало-зберігаючих технологій, включаючи видобуток і переробку сировини, створення екологічно прийнятної продукції, мінімізацію, переробку і знищення відходів;

- соціального – спрямовується на збереження стабільності соціальних і культурних систем, в тому числі, на скорочення числа руйнівних конфліктів між людьми та справедливе розподілення благ;

- екологічного – забезпечується цілісністю біологічних і фізичних природних систем (екосистем), від яких залежить глобальна стабільність та збереження можливостей самовідновлення і динамічної адаптації таких систем до змін.

Крім того, в основі принципів біоекономіки лежать чотири фундаментальні основи: генна технологія та інженерія по галузям; ресурсно-відновлювальне виробництво; дослідницько-наукова інтеграція; практична біокластерна орієнтація [1].

Оскільки сам біокластер представляє мережу пов'язаних між собою виробництв господарюючих підприємства, які створені для забезпечення повного циклу переробки сировини і відходів виробництва, а тому метою біокластерної орієнтації можна визначити побудову навколо головної компанії такої мережі виробничо-переробних підприємств, що використовують відходи виробництва та його побічну продукцію, що дозволила б на високому інноваційно-технологічному рівні розвинути транспортну, логістичну та соціальну інфраструктуру тим самим забезпечивши ефективний соціально-економічний розвиток, як окремого регіону так і країни в цілому, не порушуючи при цьому біобаланс та дотримуючись принципів біобезпеки.

Отже, світова практика господарювання безумовно вимагає увагу до розвитку циркулярної економіки у взаємодії з біоекономічною орієнтацією яка передбачає високий рівень впровадження біокластерів, оскільки в майбутньому така система дозволить значно підвищити рівень рентабельності господарюючих підприємств, забезпечуючи при цьому екологічну безпеку та соціальні суспільні блага. Проте, перешкодою для ефективної реалізації глобальної різнорівневої (світової, національної, державної, регіональної) політики в цьому напрямку є висока вартість та довгий термін окупності такого біотехнологічного виробництва.

Література:

1. Vdovichen A.A. Synergetic interaction of the bioeconomics principles in the global economic system structure / A.A. Vdovichen, O.G. Vdovichena // Scientific Bulletin of Polissia. – Chernihiv : ChNUT, 2018. – № 2 (14). P. 1. – 264, [2] p. DOI: 10.25140/2410-9576-2018-1-2 (14) – P. 58-63.
2. Мухлынин Д.М. Циркулярная экономика и экология. / Д.М. Мухлынин // Закон и право. 2018. № 8. С. 87-89.
3. Офіційний сайт. Законодавство України [Електронний ресурс]. Закон України Про охорону навколишнього природного середовища від 25.06.1993 № 1264-ХІІ (поточна редакція від 12.10.2018, підстава – 2354-VIII). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>
4. Вдовічена О.Г. Біоекономічний вектор розвитку світової господарської системи / О.Г. Вдовічена // Вісник Чернівецького тогочасно-економічного інституту. – Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2017. – Вип. IV (68). Економічні науки. – 348 с. – С. 168–179.

**Zamoula O. O., Candidat en Techniques, Professeur,
Drougova E. S., Candidat en Economie, Professeur,
Mbama Ngouala Nice Rochella, Maître,
Université technique nationale “Institut polytechnique de Kharkiv”
Ville de Kharkiv, Ukraine**

ASPECTS THÉORIQUES DE LA GESTION STRATÉGIQUE DE L'ACTIVITÉ ÉCONOMIQUE ÉTRANGÈRE DE L'ENTREPRISE

Dans des conditions de concurrence féroce et d'évolution rapide, les entreprises doivent non seulement se concentrer sur leur situation interne, mais aussi élaborer une stratégie de comportement à long terme leur permettant de suivre l'évolution de leur environnement.